

KMETSKI LIST

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in tozi se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14 194.

Usodni trenutki

Zadnje čase se je politični položaj v Evropi tako zasakal in zaostрил, da tudi mi ne moremo hladno in brezbrizno mimo teh dogodkov. Vprašanja, ki so prav za prav sprožila svetovno vojno, so zopet stopila z vso svojo ostrino nevarno v ospredje.

Morda se ta ali oni še spominja nemške krilatice, ki jo je izrekel zadnji nemški cesar Viljem, češ da »so pogodbe le krpa papirja«. Morda bo tudi marsikomun znan izrek istega cesarja: »Mi Nemci se bojimo Boga, sicer pa nikogar na svetu!«

Versajska mirovna pogodba je skušala s to nadutostjo enkrat za vselej pomesti. Znana načela tedanjega ameriškega predsednika Wilsona o samoodločbi narodov so na mirovni konferenci prodrla, podprta s krvjo tisočerih sinov nekdanjih tlačanih avstrijskih narodov. Nemška dogma o božjem poslanstvu in svetovnem imperiju nemškega naroda je bila strta Nemčija zavrnjena v svoje naravne meje in razorožena. Avstro-Ogrska pa je razpadla na svoje sestavne dele, nakar je od nekdanje monarhije ostala samo še mala republika, današnja nemška Avstrija.

Nevarne razpoke

Že v dneh konference same pa so se pokazale v novi organizaciji Evrope nevarne razpoke. Diplomacije so razdelili našo celino v premagane narode in zmagovalce. Društvo narodov kot svetovna organizacija mednarodnega sporazuma in miru, je morala zaradi te napake bolehati že ob svojem rojstvu.

Avstrijsko dediščino je prevzela druga sila in prav Slovenci smo bili tisti, ki smo na svojem narodnem telesu to najbolj bridko občutili. Z delitvijo Avstrije in Nemčije v dve državi pa je nastal v Evropi nov nacionalni iredentizem: Avstrija je po znatnem delu svojih državljanov zahtevala spojitve z Nemčijo v enotno nemško državo.

Ta zahteva je postala z nastopom in razmahom nemškega narodnega socializma vedno glasnejša in odločnejša, ko pa je bila mirovna pogodba z enostransko nemško odpovedjo dejansko brezpredmetna, ni bilo več pomembnih ovir za nadaljnji razvoj v smeri, kakor gre pospešeno zadnji čas.

Že pred leti je to vprašanje vznemirjalo Evropo, ko je stopila kakor čez noč na plan carinska unija med Avstrijo in Nemčijo. Toda takrat se Anglija, Francija in Italija nastopale še kot enota.

Medtem se je marsikaj spremenilo. Nemški in italijanski fašizem sta sklenila trdno zvezo, Italija je prenesla težišče svoje zunanje politike v Sredozemlje in v Afriko ter zato nima več tolikega interesa na vprašanjih v srednji Evropi, to se pravi: našel se je sporazum med nemškimi in italijanskimi interesi.

Anšlus — spojitve

Ker se v sedanji mednarodni politiki italijanski in angleški interesi močno križajo, sta se obe ti dve državi močno odtujili druga drugi. Ta trenutek je Nemčija zelo spretno izrabila za to, da napravi zopet korak naprej v politiki, ki je ni nikoli zatajila, najsi je tudi ni smela odkrito izvajati. Čez noč je po razgovorih med avstrijskim in nemškim kancelarjem in Berchtesgadenu spet na dnevnem redu vprašanje anšlusa (spojitve Avstrije z Nemčijo), oziroma je ta anšlus že tako rekoč dejanski izveden.

Zavoljo mednarodnega položaja je Nemčija v tem zadnjem sporazumu prisilila Avstrijo, da je na široko odprla vrata nemškemu fašizmu. Takoj po razgovorih je bila izvedena preosnova avstrijske vlade, ki pomeni dejansko hitlerizacijo Avstrije. V novi kabinet so vstopili poleg drugih dr. Seyss-Inquart kot minister za notranje zadeve in javno varnost, pa dr. Guido Schmidt kot zunanji minister.

Dr. Seyss-Inquart je vodja in predstavnik avstrijskih nacionalnih socialistov in Hitlerjev zaupnik. Če upoštevamo, da so narodni socialisti pritegnjeni tudi v vodstvo patriotske fronte, edine politične organizacije dosedanjega avstrijskega režima, potem vemo, koliko je bila ura.

Vsi vzporedni pojavi v Avstriji se razvijajo čisto v soglasju kar najtesnejšega sodelovanja z Nemčijo. Izdan je bil načrt za široko politično amnestijo, po kateri je pomiloščenih nad 3000 hitlerjevcev. Novi notranji minister pa je šel na posvet in po navodila ne morda v kabinet predsednika avstrijske vlade, ampak v — Berlin!

Tem dogodkom je prislunil ves svet. Italija jih je mirno sprejela in celo pozdravila, iz česar lahko trdno sklepamo, da obstoja med Rimom in Berlinom tajen dogovor. Po tem bi človek sodil, da je Italija prepustila usodo Avstrije popolnoma — Nemčiji.

Razočarano upanje

Močno so bili razočarani tisti, ki so pričakovali, da bo Anglija odločno dvignila svoj glas. Saj je z novo nastalim položajem ogrožena usoda Češkoslovaške, je v ospredju vprašanje poljske nedotakljivosti

V angleški spodnji zbornici je zunanji minister Eden na vprašanje raznih poslancev, če bi Anglija v primeru potrebe branila Češkoslovaško, odgovoril previdno in brezbarvno, za vsakega razumnega človeka pa dovolj razločno, da Anglija tega — ne bo storila. In to da misliti! To nam razločno dopoveduje, da se tudi mi ne smemo na nikogar zanašati, ampak da mora narod misliti le na lastno obrambo in računati izključno le nase.

Jugoslavija v bolečinah išče te poti, mislimo

pa, da jo bo našla le na en način, namreč po smernicah in idejah pokojnega St. Radića. V okviru kmetškega programa in kmetške ideologije, ki ni nikdar bila fašistično-stanovsko-razredna, ampak demokratična in je obsegala vse narodove sile, je edina rešitev, je mogoč sporazum.

Naše boli in naloge

Hrvatsko vprašanje se je s svojim razvojem po Radićevi smrti oddaljilo od Radićevih smernic. Lepo začeto delo konsolidacije je bilo nasilno prekinjeno, danes pa je — kakor morda še nikoli — čas nujen, da se staro delo za strnitev narodovih sil v smislu Radićeve ideologije obnovi, nadaljuje in izvede do popolnega uspeha.

Kdo je bolj poklican za prevzem iniciative tega velikega narodnega dela kakor dr. Vladko Maček, formalni nosilec Radićeve politične idejne zapuščine? Mislimo, da je čas, da je to zahteva vsenarodnih življenjskih interesov, da je to naloga, ki se ji ne sme nihče brez škode za celokupnost izogniti.

Pri tem pa nikakor ne moremo prezreti dejstva, da smo to državo po skupni volji in s skupnimi žrtvami ustvarili Srbi, Hrvatje in Slovenci. Ta država obstoja, živi, je torej živ organizem in tudi vsi hočemo, da ta organizem ostane živ. Kakor hitro pa to priznavamo, smo sami del tega organizma in pri reševanju svojih posebnih vprašanj ne moremo prezreti interesov splošnosti in skupnosti. Kakor nima pravice posamezen ud človeškega telesa delati samo zase, kakor ne more v družini posamezen član zastopati samo lastnih koristi brez ozira na interese vse družine ali celo proti njim, tako tudi Hrvatje nimajo pravice do svoje posebne nacionalne ozkosrčnosti. Nihče jim ne more odrekati pravice, da branijo svoje posebne narodne interese in jih skušajo v kar največji meri zavarovati, nihče pa tudi ne bo mogel gledati, da bi se v tem delu prezirali interesi Slovencev in Srbov.

Način zastopanja samohrvatskih, samoslovenskih ali samosrbskih interesov pa nujno vodi do drobitve države, ki tega ne more in ne sme dopustiti, ker tvega s tem lastno življenje. Zato se mora braniti, narod pa s tem po nepotrebnem cepi in raztroša svoje sile, ki bi mu bile na drugem kraju tako nujno in neobhodno potrebne.

Iz tega izhaja za sedanji položaj, da je treba obnoviti Radićevo delo, oživiti njegovo zamisel in ustvariti enotno fronto, v kateri se bodo počutili enakopravni Slovenci, Hrvatje in Srbi v zavestni skupnosti, ne da bi bila gažena njihova individualnost, njihov osebni narodni razvoj.

Čas ukazuje

Če bodo danes poklicani razumeli ta čas, bo to njim in skupnosti v korist, v nasprotnem

primeru ne bodo ob nadaljnjem razvoju razmer imeli nobene resnične pravice, pritoževati se spričo krivic. Vedeti namreč mora vsak politik, da skrajnost rodi samo skrajnost in da skrajno samohrvatstvo mora sčasoma izzvati skrajno samoslovenstvo in skrajno samosrbstvo, kar pa ni bilo nikoli in tudi danes ni v skladu niti z Radičevićimi načeli, niti z interesi Slovencev,

Hrvatov in Srbov, še manj pa v skladu z življenjskimi interesi Jugoslavije.

Slovenci, ki živimo na danes najbolj občutljivem delu države, se tega v polni meri zavedamo in smatramo tudi za svojo dolžnost, vso javnost opozoriti na položaj in na neizogibne naloge, ki nam jih narekuje usodna ura.

Resni časi

Živimo v silno resnih časih. Očitno boj, ki je bil dokončan leta 1918., je za nekaj časa ponehal. Podatno delovanje raznih sil pa ni obstalo niti za trenutek, dokler se končno ni toliko ojačilo, da je spet s povečano silo razburkalo svet.

V ospredju tega boja stoji Hitlerjeva Nemčija, tista Nemčija, ki si je po porazu v svetovni vojni za ceno najtežjih žrtev spet toliko opomogla, da je dala svojemu ljudstvu orožje in toliko dela, kolikor ga je za to orožje treba.

Nemčija skuša priti do surovin in odjemalcev svojih izdelkov potom pogodbe. Oborožena pa je zato, da pride do njih tudi potom sile. Poslednji dogodki v Avstriji so naše meje tako rekoč primaknili neposredno na Nemčijo. Doslej je Nemška Avstrija bila nekaka naravna ovira za neposreden poseg Nemčije v našo zemljo. Zdaj te ovire ni več.

Mati sosed v nemena

Soseščina z veliko državo zadaja malim državam hude brige. Biti z njim prijatelj pomeni služiti jim pod videzom dobrega razmerja. Biti jim odkrit sovražnik pomeni izpostavljati se nenadnemu in brezobzirnemu napadu pa uničenju. Za malo državo je tedaj nujno iskati zaščitnika, ki more močnega sosedu odvrniti popolnoma ali vsaj deloma od dejanj, ki končno privedejo slabega sosedu do popolne odvisnosti od močnega. V naturi močnih pa je, da slabim strežejo po življenju.

Drugi naš veliki sosed je Italija, povečana v zadnjih letih s sicer dvomljivo posestjo v Afriki, a vendarle vojaško močna in dobro pripravljena.

Pod vlado dr. Stojadinovića zaznamuje naša vnanja politika sledeče važnejše dogodke:

1. Ohranitev dobrih stikov s staro zaveznico Francijo.
2. pridobitev prijateljstva Anglije;
3. pomirjenje z Italijo;
4. pridobitev prijateljstva z Nemčijo.

Obstoječe in potrebne zveze

Od preje še obstoje zveze s Češkoslovaško, Romunijo, Grčijo in Turčijo, čijih namen je ohranitev pridobitev iz leta 1918.

Z Rusijo tudi sedaj, kakor preje, nimamo stikov.

Za presojo našega položaja v evropski politiki je važno vedeti, da sta Francija in Anglija nasprotnici Italije in Nemčije. Med njimi se bje boj na eni strani za obdržanje kolonij, na drugi za njih pridobitev. V kolonijah so surovine, v kolonijah so delavci, od čijih rok bogate Francozi in Angleži. Zato laže in bolje žive, hitreje napredujejo, imajo skratka blagostanje.

Nemci in Italijani, ki kolonij nimajo, ravno radi tega žive težko, nimajo blagostanja.

Ker pa nihče od posedujočih nima toliko razuma, da bi revnim kaj prostovoljno odstopil, se obe strani pripravljata na oboroženo igro. Obe

strani iščeta zaveznike, velike in majhne. Zakaj ob odločilnem trenutku je vsak račun lahko prekrizan, če le nekaj manjka.

Naše razmerje do Nemčije in Italije ima predvsem gospodarsko obeležje. Glavna vsebina prijateljstva z njimi je v tem, da jim na kredit dobavljamo živež in surovine za industrijo. Ti dve veliki državi ne moreta takoj plačati.

Pravijo, da napram nam nima ne ena ne druga drugih namenov.

Kakor v kleščah

Najtežje so ure za Češkoslovaško republiko. Nemčija je sicer že od vsega početka njena sosed. Toda z notranjimi spremembami v Avstriji so se meje Nemčije napram Češki zaokro-

Razmere v Avstriji

Kakor se glase poročila, se dogajajo v Avstriji važne spremembe, ki utegnejo imeti dalekosežne posledice na vso evropsko politiko. Nas kot neposredne sosede morajo ti dogodki še posebno zanimati. Saj mnogi svetovni listi na podlagi njih napovedujejo ustanovitev novega nemškega cesarstva, ki naj bi se razprostiralo od Severnega morja do Karavank na — naših tleh.

Ob teh dogodkih vzbujajo toliko več zanimanja knjiga, ki jo je pred nekaj časom objavil avstrijski kancelar Sušnik z naslovom »Trikrat Avstrija«. Knjiga pomeni do neke mere uradno poročilo o dogodkih v tej državi tekom zadnjih 20 let in pregled političnih spoznanj, do kakršnih so tega državnika pripeljale bogate življenjske skušnje.

Sušnikov oris nam prikazuje tri različne Avstrije: obdonavsko monarhijo, parlamentarno republiko in stanovsko državo, ki jo on sam imenuje »Tretjo Avstrijo«, katero je ustvaril pokojni Dolfuss in jo je dalje izoblikoval Sušnik sam.

Slabost volje

Nekdanja predvojna Avstrija je pomenila enotno idejo in enotno upravno telo. To enoto pa je razjedalo njenih 12 narodov, vrhu tega pa še mnogo nerešenih problemov. Po Sušnikovem mnenju je ta stara »Prva Avstrija« propadla radi slabosti volje. Vzlic temu pa bi bila Avstrija razpadla tudi brez svetovne vojne, ker sama federacija ne more vdihniti državi zadostne življenjske sile (Vsekakor trditev, o kateri naj bi s pridom razmišljali tudi nekateri jugoslovanski politiki. — Op. ur.) Dežele ob Donavi so leta 1937, v praksi drugačne kakor so mogli leta 1914, zamišljati v teoriji mnogi iredentisti. S smrtjo cesarja Franca Jožefa se končuje celo obdobje. »Med poštno kočijo in tetalom je polnih 70 let njegovega vladanja.«

Drugi Avstriji, ki pomeni dobo parlamentarne demokracije, posveča Sušnik obilo odstavkov. Tu opisuje bedne razmere v državi, marksistični radikalizem, organizacijo ulice, borbe za ozdravljenje Društva narodov in nastop kardinala Seipla, čegar nazori so še danes za Sušnika odločilni.

Ceprav je Sušnik sam prišel v avstrijsko narodno predstavništvo potom parlamentarizma, oziroma demokracije, se je nato vzpenjal kvišku s pomočjo sil borbenih formacij. Po Seiplovi smrti se je pričelo udiranje vojne generacije v politiko. Nastala je organizacija »Heimwehra«, nakar je prišlo do fašistske zaprisege v Kor-

žile, prišla je kakor v klešče. Tudi položaj Jugoslavije, zaveznice Češkoslovaške, je zato postal drugačen, kakor je bil, čeprav z Avstrijo nismo imeli nikdar bogve kaj pristranih stikov. Toda Avstrija je s svojimi šestimi milijoni ljudi in svojo revščino majhna država.

Nastali položaj bo pri nas učinkoval v dveh praveh:

V notranji politiki bo zahteval nujno razčiščenje razmerja vlade do naroda, del teh vprašanj tvori tudi Hrvatska.

Jugoslavijo more ohraniti le strnjena solidarnost njenih državljanov in upoštevanje dejstva, da volk ne čuva ovac.

Zakaj skozi našo zemljo drži pot na morje. Ne bodo je varovali tisti, ki silijo tja.

Ceškoslovaški državniki nam dajejo divne primere modrosti, ko svoj narod vsak hip z živo, trezno in zaupanja polno besedo poučujejo o tem, kar ga čaka, če ne bo enoten in trden.

Angleški državnik Chamberlain je zapisal, da nobeni državi, ki je bila porojena po svetovni vojni, ne želi, da bi se vtopila v lastnih zmedah.

Iskreno vdani skupni državi Srbov, Hrvatov in Slovencev želimo trajno in iskreno pomirjenje med vsemi, da bomo kakor en mož branili to predrago domačo zemljo!

neuburgu in do poskusa za zblizanje med hajmverovci in nacionalnimi socialisti. Končno se je Sušnik sam lotil organizacije napadatelnih čet. Idejo za to je sprožil vojni invalid, upokojeni učitelj Hans Bator iz Innsbrucka, ki je skupaj z današnjim kancelarjem izdelal načrt za to organizacijo.

Dolfussova deba

Po zlomu Bodenkreditanstatta je nastopila huda gospodarska kriza, ki jo je končno rešil Dolfussov kabinet. Dolfuss je bil mojster v obvladanju trenutnega položaja. Nagel v svojih odločitvah, često pa si ni znal razdeliti svojega časa. Njegova »skrivnost« je obstojala v močnem vplivu njegove osebnosti.

Borba proti nacionalnim socialistom ni izbruhnila po kakem vnaprej določenem načrtu in torej ni pomenila boja za oblast v državi, ampak je nastala nepričakovano in je bila vsiljena borba za obranitev same države. Zato je radi nje nujno prišlo do avtoritarnega režima. Socialistična februarjska revolucija in nje udeleževci sta bili nujni, ker Dunaj v takem položaju ni smel ostati rdeča celica na periferiji države, ki je bila politično drugače nastrojena. Tudi ta boj na dveh frontah je bil državna nujnost. Po Sušnikovem mnenju bi »skupno nastopanje z vodstvom avstrijske socialne demokracije nacionalnemu socializmu prineslo tak uspeh, kakršnega je hotel izšliti z juljskim pučem, a se mu je vse izjalovilo.« Po zmagi borbenih formacij je prišlo do njih včlanjenja v Patriotsko fronto in je tako nastalo enotno vodstvo.

Ceprav je Sušnikova knjiga pisana z vidika realne politike, ji vendar ne manjka romantičnega nadiha. Spomini na sveto rimsko nemško cesarstvo, splošno kulturno poslanstvo Avstrije, papeževa okrožnica Quadragesimo Anno in sociološke ideje krščanske stanovske države — vse to so stvari, ki dajejo treznemu zgodovinskemu orisu v Sušnikovi knjigi nekam čuden prizvok. Morda je Tretji Avstriji potreben zaradi okrepitve patriotizma tudi lasten nauk o državi? Nikakor pa ni mogoče prezreti okolnosti, da ta nauk kljub kancelarjevemu navdušenju še nikjer ni pognal globljih korenin. Teorije o stanovski državi so preveč zapletene in spekulativne ter vprav zato na gospodarskem področju ne najdejo ugodnega odziva. Na tem dejstvu tudi Sušnikova izpoved ne more ničesar spremeniti.

Bolj zanimivi so Sušnikovi statistični po-

datki na koncu knjige o zunanji trgovini, finan-
cah in intenzivni proizvodnji. Z njimi kancelar
pobija trditve o življenjski nesposobnosti Avstrije
in res dokazuje, da se avstrijski gospodarski
položaj polagoma izboljšuje. Globlji smisel stan-
ovskih igračk pa tiči samo v pridobivanju časa,
čeprav se morda stanovski apostoli tega niti ne
zavedajo. Važnejše reči pa so zdrava valuta,
dober tujski promet in izboljšanje razmer na
delovnem trgu. »Gospodarski uspeh je dejansko
jamstvo za trajno konsolidacijo Avstrije...
Kdor veruje v državo, temu so znane tudi njene
sile,« pravi Sušnik sam v svoji knjigi.

„Nemško“ in „avstrijsko“

Poleg odkrivanja tradicij kancelarja najbolj
zanimajo odnosi med Avstrijo in Nemčijo. Zanj
»nemško« in »avstrijsko« nista dva nasprotna
pojma; kajti izpovedovanje nemške kulture lahko
popolnoma soglašata tudi z najostrejšo obrambo
avstrijske samostojnosti. »Nikoli ne smemo po-
zabiti, da se je Seipel ognjevitno boril za sintezo
nemškega, katoliškega in avstrijskega duha. Nje-
govo življenjsko delo je v veliki meri obstajalo
v tem, da je z besedo, peresom in političnim
delom neumorno naglašal, kako je glavna naloga,
najti pravo hierarhično poštenje, odkriti poveza-
nost in vzpostaviti pravilni odnos med kulturo,
neacionalnim čutom in državno mislijo.

Sušnikovo opisovanje raznih svojih potovanj
v Nemčijo nam hkratu odkriva razne odtiske
katolicizma. Mnogi člani nemškega centra
(katoliške stranke) so kritizirali avstrijski kato-
licizem.

Temelji osnovne politike Tretje Avstrije, ki
slone na rimskih protokolih, na dogovorih z
Nemčijo in na prijateljskih odnosih do vseh
držav, so podani v knjigi z nenavadno jasnostjo.
Za zunanjo politiko Avstrije, pravi kancelar
Sušnik, so dane tri možnosti: nevtralnost, osno-
vana v pravo naroda, ki bi morala veljati v vseh
mednarodnih zapletljajih; priklopitev h kakemu
bloku držav in končno — dosledno izogibanje
vsakršne enostranske obveze ter prijateljsko so-
delovanje na široki podlagi, ki ga Sušnik ime-
nuje »politiko odprtih vrat«.

»Kakor prej, tako tudi danes sodimo, da
smo poklicani kot most in posrednik med narodi
in državami, ki so nekdanj spadali v področje
Avstrije in žive danes neodvisno življenje v
samostojnih državah. Ta posredovalna vloga se
nanaša na gospodarsko-politično in na kulturno-
politično polje. Razlikuje se od prejšnje v tem,
ker stoji zunaj območja političnih vplivov. Imamo
pa še neko poslanstvo, ki je enako važno kakor
prva vloga: ohranjati moramo zvezo z velikim
nemškim kulturnim svetom in s pomočjo svoje
svobodne, neodvisne nemške države, četudi v
skromni vlogi, katero ji je določil zgodovinski
razvoj, služiti vsemu narodu, kateremu pripada-
mo in ki verujemo vanj, njegovemu duhovnemu
in kulturnemu razvoju in njegovemu položaju na
svetu.« (To odločno in nedvoumno izjavo avstrijskega
kancelarja bi morali imeti mi vsi vedno
pred očmi, kadar je pri nas govora o vprašanju
koroških Slovencev. — Op. ur.)

Sodeč po tej knjigi, legitimizem (vprašanje
povratka Habsburžanov na avstrijski prestol) za
Sušnika ni aktualen. Po njegovem mnenju vpra-
šanje državne oblike ni važno, kadar gre za ob-
stoj države. Avstrija samo zahteva, da se spo-
štujejo njene zgodovinske vrednote in njena
velika tradicija. V ostalem bi monarhija, zasno-
vana na tako zvani pragmatični sankciji, ne bi
imela upanja v resnično ostvaritev. Rešitev tudi
ne tiči v odločitvi za fašizem ali demokracijo,
temveč v opredelitvi za — zapad ali — vzhod.

Kljub takim izjavam bi človek sklepal po
dogodkih, ki so v Avstriji sledili po razgovoru
med kancelarjem Hitlerjem in Sušnikom v
Berchtesgadenu, da bo v Avstriji kljub vsem
drugim naporom zmagala nemška misel. O tem
govoriti podrobneje pa bi pomenilo san-
jariti. sanje pa seveda nikakor ne spadajo v
politično življenje.

Znižanje carin

Na seji nemško-jugoslovanskega odbora
lesnih strokovnjakov in gospodarstvenikov v
Eisenachu je bilo doseženo znatno znižanje uvo-
zne carine za naše iglavce. Dosežen je bil spo-
razum za cene raznih sortimentov rezanega lesa
(bosanski, slovenski in hrvaški iglavci), in si-
cer bo znašala carina 150 marke za metrski
stot, namestu 250 kakor doslej, kar znaša pri
vagonu 100 mark. Ta carinska olajšava velja
od začetka februarja do konca maja 1938 za
kupčije, sklenjene preko nemške devizne cen-
trale.

Industrija

zapušča Slovenijo. Drugod ji je boljše, manj dav-
kov, več dobička. Zlasti jo vabi delavec ki mu
ni nerodno, če je strgan in ne težko, če strada.

Tako so šli mimo nas vsi ki sestavljajo našo
družbo in kdo se je mogel pohvaliti, da je na
splošno, za vse boljše?

Nekateri posamezniki se pač ne morejo
uvrščati med nezadovoljne. Toda glavna stano-
va: kmetski in delavski ne čutita blagostanja.
Ma! in skromen oddih, ki ga je prineslo pretek-
lo leto, še daleč ne predstavlja blagostanja.

Blagostanje pomeni obče zadovoljstvo, po-
meni, da imajo najštevilnejši stanovi poleg nuj-
nih življenjskih potrebščin tudi še možnost, ne-
kaj prihraniti pa nekaj žrtvovati za poglobitev
kulturnega življenja.

Le, kdor misli, da je blagostanje isto kakor
imeti toliko kruha, da se še vzdržiš, ta lahko
trdi, da je nastopilo blagostanje.

Toda tako merilo odklanjata slovenski
kmet in delavec!

**Ko prečitata Kmetki list, dajte ga lepo v žep
in pokažite ga sosedu. Opozorite ga na
važnejše članke, ki so pisani v duhu kmet-
skega pokreta. Ne bo vam treba tega po-
noviti trikrat, pa boste imeli pridobljenega
novega naročnika za prihodnje leto.**

Doma in drugod

Izvolitev pravoslavne patriarha

Dne 21. t. m. je bila v Saborni cerkvi v Beo-
gradu volitev treh ožjih kandidatov za mesto
patriarha srbske pravoslavne cerkve. Izvoljeni

so bili dr. Gavriilo Dožič, mitropolit črnogorsko-
primorski s 50, dr. Georgij Zupković, mitropolit
budimski s 27 in Peter Zimonjić, mitropolit
dubro-bosanski s 23 glasovi, skopski mitropolit
Josif s 23, zagrebški mitropolit Dositej s 23 in
žički episkop dr. Nikolaj s 13 glasovi.

Če prejmeta dva ali več kandidatov enako
število glasov, je po zakonu treba po vrstnem
redu upoštevati najprej onega, ki je prej postal
episkop. Tako sta mitropolita Dositej in Josif
izpadla iz vrste ožjih kandidatov.

Kraljevi namestniki so po končanih volitvah
imenovali za patriarha srbske pravoslavne cer-
kve mitropolita dr. Gavriila Dožiča, ki je pri
volitvah prejel največ glasov.

Novi patriarh se je rodil v mali črnogorski
vasi Vrnjici l. 1881. kot sin duhovniške rodbine.
Dne 1. decembra 1911 je bil izvoljen za raško-
prizrenskega episkopa, po mnogem trpljenju
med vojno in poznejšem uspešnem delovanju pa
je postal 2. marca l. 1921. črnogorski mitropolit.
Novi poglavar srbske pravoslavne cerkve spada
med najuglednejše pravoslavne bogoslovne pisa-
telje. Za svoje zasluge je bil odlikovan z redom
Karadjordjeve zvezde z meči in sv. Save I. stop-
nje ter s številnimi drugimi redovi.

Narodna skupščina

Načelna razprava o novem proračunu se je
v narodni skupščini ves teden nadaljevala in je
bila v torek zvečer zaključena z načelnim gla-
sovanjem.

Večino govornikov je dala opozicija. Okrog
100 njenih poslancev je vsestransko pretresalo
proračun državnih dohodkov in izdatkov ter kri-
tiziralo politiko kraljevske vlade. Ostro kritiko
so izrekli zlasti poslanci iz kluba Jugoslovenske

nacionalne stranke, ki je dal največ govornikov
v načelni debati.

Med drugimi sta govorila tudi slovenska po-
slanec Milan Mravlje in Rudolf Pleskovič.

Prvi je kritiziral zlasti politične in gospo-
darske razmere v Sloveniji. Omenjal je slučaje
razpustov Narodne odbrane in akademskega
društva »Jadran«, dogodke na Rakeku ob pri-
liki odkritja kraljevega spomenika, postopanje s
Kmetijsko družbo od strani kr. banske uprave,
podelitev 63 milijonov dinarjev banovinskega
posojila samo Zadružni zvezi v Ljubljani itd.

Mravlje je končal svoj govor ob glasnem
pritrujevanju skupščine in ob navdušenem odo-
bravanju celokupne opozicije.

Rudolf Pleskovič se je dotaknil v svojem
govoru posebno vprašanja državnih uslužbencev,
delavstva in bratovskih skladnic ter vprašanja
novega invalidskega zakona.

Veliko pozornost so zbudili govori narodnih
poslancev dr. Mirka Došena, Ante Kovača, dok-
torja Koste Popovića, predsednika kluba JNS
Jeremije Protića ter Josipa Cvetića.

Po končani načelni debati se je pričela raz-
prava o proračunih posameznih ministrstev in
njihove politike.

Podrobna razprava bo trajala približno do
10. marca.

Invalidski zakon

Opozicijski poslanci so predložili narodni
skupščini nov invalidski zakon, za katerega so
zahtevali nujnost. V obširnem govoru je obraz-
ložil nujnost invalidskega zakona nar. poslanec
Voja Lazić. V imenu kr. vlade je minister za
socialno politiko g. Dragiša Cvetković nujnost
predloženega invalidskega zakona odklonil, na-
kar so nujnost odklonili tudi poslanci JRZ.

Za časa govorov Lazića in Cvetkovića je
prišlo v skupščini do ostrih prerakanj med le-
vico in desnico.

Zasedanje banovinskega sveta

Pretekli teden je zasedal banovinski svet v
Ljubljani. Govorili so k proračunu dravske ba-
novine in postavljali zahteve posameznih okra-
jev. Na kraju zasedanja, ki se je v soboto kon-
čalo, je bilo sprejetih več resolucij, ki zahtevajo,
izgraditev samouprav, zidanje bolnice, železnice
in cest ter drugih prepotrebnih ustanov v Slo-
veniji. Z ozirom na to, da imajo banovinski svet-
niki svoje somišljenike v centralni vladi, je več
kot gotovo, da se bodo v resolucijah zahtevana
dela še letos pričela graditi.

Priznanje banu

Banovinski svetnik in novi senator gospod
dr. Šemba je obširno govoril o 63 milijonskem

posojilu dravske banovine, ki je bilo namenjeno za sanacijo slovenskega denarnega združenstva pa je bilo izročeno Zadrugi zvezi v Ljubljani.

Dr. Sembah je izrekel banu priznanje za to delo.

Ob tej priliki je bilo tudi pojasnjeno, pod kakimi pogoji je dobila Zadruga zveza 63 milijonov dinarjev. Zadruga zveza namreč jamči za prejete milijone s posebnim fondom, ki ga je osnovala Zadruga gospodarska banka iz vsote od 40% odpisanih vlog, ki se niso obrestovale.

Artur Seyss-Inquart, novi avstrijski zunanji minister

Koliko je vreden ta posebni fond se bo kasneje izkazalo in ugotovilo. Nadalje jamči Zadruga zveza še z onim vsakoletnim dobičkom, ki bo presegal din 25.000 tekom prihodnjih 20 let. Tudi te dobičke bo kasneje pregledovala posebna revizijska komisija. Do sedaj Zadruga zveza menda še nikoli ni izkazala dobiček čez din 25.000.

Nov razpis občinskih volitev

»Službeni list« objavlja razpis banske uprave, s katerim razpisuje za nedeljo dne 27. marca občinske volitve v 48 občinah. Volilo se bo: v srezu Brežice: Brežice; v srezu Celje: Kalobje, Slivnica, Sv. Jurij pri Celju in Zalec; v srezu Crnomelj: Dragatuš; v srezu Dravograd: Črna, Kapla, Mežica in Remšnik; v srezu Gornji grad: Gornji grad in Nova Štifta; v srezu Laško: Laško; v srezu Lendava: Genterovci; v srezu Litija: Smartno pri Litiji, v srezu Ljubljana: Zelimlje; v srezu Ljutomer: Razkrižje, Štrigova in Veržej; v srezu Logatec: Stari trg; v srezu Maribor dešni brez: Crešnjevce, Laporje, Poljčane, Slovenska Bistrica in Spodnja Poljskava; v srezu Maribor levi breg: Korena, Sv. Lenart v Slovenskih goricah, Sv. Rupert v Slovenskih goricah in Sveta Trojica v Slovenskih goricah; v srezu Murska Sobota: Bodonec, Cankova, Gornji Petrovec, Grad, Kupšinci, Martjanci, Pečarovec, Pertoča, Puconci, Selo v Prekmurju in Salovec; v srezu Ptuj: Kog, Ormož, Središče in Svetinje; v srezu Slovenj Gradec: Slovenj Gradec, Smartno pri Slovenjem Gradcu, Šoštanj in Št. Ilj pri Velenju.

Skoraj v vseh občinah razen ene so razpisane volitve na osnovi prekomasacij, odrejenih z ukazom notranjega ministra v jeseni lanskega leta.

Fašistični režim

Svojevrstni predlog stavlja beograjski tednik »Balkan«, ki podpira politiko JRZ. Pravi namreč, da bi bil za Jugoslavijo najboljši izhod iz današnjih zmed fašistični režim, ki bi izvedel združitev vseh nacionalnih sil. Jugoslavija je enotna država, jugoslovanski narod pa še ni enoten. Stvoriti iz njega en narod, to je naš pro-

blem. Za izvedbo te naloge je potrebna močna organizacija in močna osebnost za njeno vodstvo. Za sedaj še nimamo take organizacije. Kar se tiče osebnosti, imamo predsednika kr. vlade dr. Milana Stojadinovića in bivšega vojnega ministra Dušana Trifunovića. Ako se hoče obdržati parlamentarna fasada, potem je dr. Stojadinović nepogrešljiv. V slučaju neparlamentarne vlade pa je neobhodno potreben Dušan Trifunović.

Zanimivo bi bilo pregledati, kaj je ta list

kdaj napisal o demokraciji. Potlej bi morda našli še kak recept za izhod iz zmed.

Židje iz Nemčije

Po poročilih ženevskega mednarodnega odbora za statistiko se je iz Nemčije moralo izseliti kakih 130.000 Židov. Velika večina — okrog 100.000 jih je odpotovalo v prekomorske dežele. Kam je neki šlo ostalih 30.000 Abrahamovih potomcev?

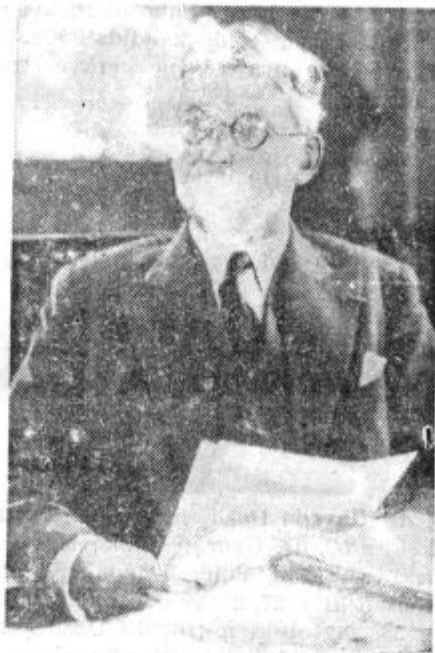
Kaj se godi po svetu

Značilen preobrat

nastaja v celotnem političnem položaju Evrope. Doslej je Anglija skupaj s Francijo in Rusijo veljala med velesilami in pri malih državah za zagovornico in pobornico demokracije. Dogodki zadnjih dni so pokazali, da se je svet v tej veri nekoliko, zato pa usodno — zmotil.

V londonski vladi je že nekaj časa vladala napetost, izražena v nesoglasjih med premierom (ministrskim predsednikom) Chamberlainom in zunanjim ministrom Edenom.

Antony Eden je bil zagovornik politike Društva narodov, pristaš kolektivne varnosti in demokracije nasproti fašizmu. Prizadeval si je, da

Avstrijski kaneelar dr. Schuschaugg

bi prebredel vse sedanje viharje in pripeljal čoln angleške in sploh evropske politike v varno zavetje sporazuma, ki ga je upal najti v okrilju Društva narodov.

Medtem so šli dogodki svojo pot in postali močnejši od idealov. V samji angleški vladi se je njen predsednik Chamberlain postavil proti svojemu zunanjemu ministru in se kot tak in kot vodja angleških konservativcev jel vedno bolj nagibati na stran avtoritarnih, fašističnih režimov. Ob tej politiki so se seveda vedno bolj rahljali stiki z Rusijo in je rastlo popuščanje proti Nemčiji in Italiji. Po zadnjem sporazumu med Nemčijo in Avstrijo je končno prišlo v angleški vladi do očitnega razkola. Eden je podal ostavko, ki je bila tudi sprejeta. Nekateri trdijo, da se bo po Ednovem vzgledu ravnal tudi podtajnik zunanjega ministristva Cramborne, drugi celo, da bo odstopil še Vansittart, ki je bil komaj pred kratkim imenovan na svoje visoko mesto. Bodi že tako ali tako, če nič drugega ne, povedo take vesti, kako usodne stvari se danes razpletajo v mednarodni politiki in kako dalekosežen je lahko vsak korak vodilnih političnih ljudi. V pismu o svoji ostavki zato pravi Eden, da ne more pred parlamentom zagovarjati politike, s katero ne soglaša, in ne glede sklepov, »ki utegnejo postati zelo velike važnosti za ves bodoči razvoj.«

Neprikrito veselje

Kakšnega pomena so ti dogodki, oziroma njihovo ozadje, je razvidno iz glasov, ki prihajajo na podlagi njih iz fašističnih držav. V Italiji so pozdravili Edenov odstop z največjim veseljem. Trdijo, da je bil Eden tista ovira, ki je zabranjevala doslej sporazum med Italijo in Anglijo.

Podobni in še bolj jasni glasovi prihajajo iz Nemčije, kjer čisto nič ne prikrivajo svojega veselja spričo Edenovega odstopa. Upajo, da bo zunanje ministristvo sedaj v Angliji poverjeno lordu Halifaxu, ki je bil kot Nemcem naklonjen politik nad vse pristržno sprejet v Berchtesgaden. Halifax je Chamberlainov zaupnik in spada med njegove najožje sodelavce.

Obžalovanje ...

Po drugi strani je v demokratičnih državah, zlasti še v Franciji, izzval Edenov odstop ne navadno presenečenje in resnično obžalovanje. Boje se, da je s tem zelo zmanjšana možnost in verjetnost za nadaljno francosko-angleško sodelovanje. Hkratu domnevajo, da je Anglija usodo Avstrije res popolnoma izročila v roke Nemčiji.

Tudi na Poljskem in drugod, kjer je ostalo še kaj sledov parlamentarne demokracije, so sprejeli vest o Edenovem odstopu z velikim obžalovanjem, ker se zavedajo, kako bo ta dogodek vplival na odnose med Anglijo in fašističnimi državami in s tem na celoten političen položaj v Evropi.

Antony Eden

Hitlerjev govor

Govor kancelarja Hitlerja, ki je bil napovedan za 20. t. m., je sedaj znan. Nemški državni kancelar je govoril cele tri ure. Poudarjal je zlasti gospodarsko in finančno ozdravljeno Nemčije pod narodno-socialističnim režimom. Glede splošnega mednarodnega položaja je naglasil miroljubnost Nemčije, s posebnim poudarkom pa je podčrtal izjavo, da se Nemčija ne bo nikoli več vrnila v Društvo narodov. Komu je bila namenjena ta ost, je vsakemu političnemu človeku jasno tudi brez posebnega pojasnila.

Posebej je poudaril iskrenost prijateljstva in zavezništva Nemčije z Italijo in Japonsko, s

katerima bo tudi v bodoče bila boj proti boljševizmu.

Glede nemških narodnih manjšin v drugih državah je Hitler izjavil, da ne odneha z neizprosno borbo, dokler te ne dobe popolne politične, gospodarske in kulturne svobode.

Glede sporazuma z Avstrijo je bil kratak in se ni niti z besedo dotaknil vprašanja avstrijske neodvisnosti. Zato smo glede tega, za nas vsakako važnega vprašanja navezani še vedno na domneve in sklepe, ki jih lahko izvajamo iz drugih dogodkov.

Kmetska mladina

Mirna peč

Dne 13. februarja t. l. je imelo naše Društvo kmetijskih fantov in deklet v Mirni peči svoj tretji redni občni zbor. Ob tej priliki so naši fantje in dekleta pokazali, da se zavedajo dolžnosti in naloge, katere jim nalaga mladiški pokret. Zavedajo se, da more le pošteno mladinsko delo dvigniti našo vas in ji zagotoviti boljše bodočnost.

Viharno smo pozdravili trenutek, s katerim je bilo otvoreno zborovanje. Po poročilih funkcionarjev pa smo si izvolili nov odbor. To so sami izbrani fantje in dekleta, vredni zaupanja. Pričakujemo, da bodo vestno in točno izvrševali nalogo, katera jim je bila v zaupanju izročena.

Tudi poroko smo imeli v naših vrstah. Dne 21. februarja se je poročil naš neumorno delovni član, tovariš Janko Špental, posestnik v Biški vasi, z gđ. Miciko Povše, hčerko naprednega moža in uglednega posestnika Alojzija Povšeta iz Dolenjega Podboršta. Mladina poročencema želimo v zakonu mnogo sreče in obilo blagoslova božjega!

Zagradec

V nedeljo 6. t. m. je naše Društvo kmetijskih fantov in deklet sklicalo prvi redni občni zbor. Predsednik tov. Janez Zavodnik je podal poročilo o delu društva v preteklem letu, ki je bilo kljub raznim oviram in pomanjkanju denarnih sredstev dokaj plodno. O aktivnem delu so pričala tudi poročila tajnika tov. Hrovata in blagajnika tov. Zitnika, prav posebno pa še poročilo načelnika dramskega odseka tov. Jakoša. Pri volitvah smo si izvolili sledeči odbor: predsednik: tov. Jože Jakoš; podpredsednik: Jože Sturm; podpredsednica II: Pepca Koželj; tajnik: Benedikt Koželj; namestnik: Venc Bajt; blagajnik: Feliks Lukančič; namestnik: Jože Novak. Odborniki pa so: Anžela Jerše, Anica Hrovat, Roza Vidic, Henrik Mausar, Lojze Bajt, Jože Rutar, Ludvik Vidrih in Lojze Kralj.

Občnega zbora se je udeležil tudi predsednik Zveze tov. Ivan Kronošek, ki je poudaril važnost neodvisnih kmetijskih organizacij, s katerimi edino si more kmetijski človek izboljšati svoje življenje. Spominjal se je tudi velike borbe naših prednikov Gubca in Gregoriča za kmetijske pravice.

Odšli smo s trdno voljo, da še z večjo vztrajnostjo nadaljujemo svoje delo.

Beričevo

Od nas se bolj poredko oglasi, kar pa še ni znak, da ne deluje naše Društvo kmetijskih fantov in deklet.

Na pustno nedeljo 27. februarja priredimo v Kmetiskem domu zabavo s plesom in vsem došlim gostom bo prirejena skupna kmetijska večerja. Prireditelj te vrste je prva v tukajšnji okolici, zato vabimo vse tovariše in prijatelje, da nas v čim večjem številu obiščejo.

Dne 31. januarja se je vršil naš redni občni zbor. Iz poročil društvenih funkcionarjev je bilo

razvidno, da društvo v kljub raznim zaprekam marljivo deluje, saj je bilo v preteklem letu osem raznih prireditev, in sicer iger, tekma koscev, Miklavžev večer itd. Pri volitvah je bil izvoljen sledeči odbor: Lojze Avsec, predsednik; Ivan Grad ml., podpredsednik; Lojze Šimenc, tajnik; Jože Kralj, blagajnik; Puhar Ivanka, Ani Grad, Minka Šimenc, Tone Majdič Ivan Uštine, Franc Šimenc in Franc Zaman, odborniki.

V delu in slogi vstajamo!

Donačka gora pri Rogatcu

Naši agilni kmetijski fantje in dekleta pod Donačko goro so v nedeljo 20. t. m. ponovno pokazali javnosti, kaj zmoreta volja in delo. Niso se ustrašili dela ne žrtev, še manj nasprotujoče akcije, ki je z vsemi silami hotela onemogočiti prireditelj. Na sokolskem odru v Rogatcu so uprizorili Vinko Koržetovo veseloigro: »Micki je treba moža«. Nabito polna dvorana pri popoldanski in večerni predstavi, živahno razpoloženje in toplo — iskreno priznanje občinstva je dovoljno zadoščenje za vse in vsem.

Vse, kar je zdravo, resnično, pošteno in vztrajno, ustvarja uspeh in zmage. In po tej poti hodi naša kmetijska mladina!

Naj še ob tej priliki izrečemo toplo zahvalo šolskemu uprav. tov. Sotošku, ki je sodeloval s svojim tamburaškim zborom!

Mlatič

Za Kochekovo Vasa D od evič

O Španjelih in njihovih neznošnjih bratomornih razmerjih je povedal na dolga in široko, jasno, odkrito pa tudi resnično besedo v »Dom in svet« profesor Edvard Kochek, rojak od Sv. Jurja ob Ščavnici.

Te dni pa sem bral v beograjski »Zvezito« radniški zadržec glasilo samega ministra Vasa Djordjevića, o španskem kmetu še nekoliko datek. »Zemljoradnik« za rubeje pise brez kakršne koli svoje primesti slaneje:

»Španski kmet je postal dve sto let po odkritju Amerike največji siromak. Njegova naloga je bil več kakor obupen Razpet je bil med veleposestnike plemiče in veleposestnico Slovića verska prepričanja inkvizicija so zpenjala španski narod v preteklosti. Neurejeni, naravnost obupni gospodarski odnosi in nesramno izkoriščanje kmetov pa je privedlo v sedanost: do državljanske vojne španskih kmetov sužnjev.«

Matac brez benzina

Glasiilo Hrvatske seljačke stranke »Hrvatski dnevnik« objavlja pod naslovom: »Zakaj je šel dr. Dobovišek v skupščino« vsebino pisma, ki ga je pisal ta predsedniku dr. Mačku. V pismu se dr. Dobovišek pritožuje dr. Mačku nad naravnost obupnim in slabim gospodarskim stanjem ter pravi, da davčni upravi v Celju dolguje 25.000 dinarjev in da mu je davčna uprava zaplenila že tudi pisarno. Nadalje dolguje Mestni hranilnici celjski 130.000 din. Ta posojilnica zahteva od njega istotako povračilo dolga ter mu grozi s tožbo. Dalje obvešča dr. Dobovišek dr. Mačka, da akcija pri Prvi hrvatski štedionici, ki jo je zanj vodil znani dr. Reberski, ni uspela. »Gospodarska sloga« v Zagrebu pa ga je istotako zaradi posojila 10.000 din izročila odvetniku dr. Frančiču. Iz vseh teh razlogov pravi dr. Dobovišek dr. Mačku, da mu ne ostane nič drugega, kakor da gre v parlament in da tam verificirati svoj mandat. V pismu pa dr. Dobovišek tudi izjavlja, da bo dr. Mačku ostal še nadalje zvest ter ga prosi, naj vidi njegov obupen položaj in ga ne obsoja. Nazadnje ga naproša, naj tudi naroči svojim ljudem, da ga v časopisih HSS zaradi tega preveč ne napadajo. Glede Doboviškove izjave, ki jo je dal časnikarjem v kateri je dejal, da se je z dr. Mačkom politično razšel, pa pravi »Hrv.

PRI KAŠLJU
in
HRIPAVOSTI

Tussipect

„Beiersdorf“

okusno sredstvo
proti kašlju.
Dobiva se v vseh
lekarneh.
Velika steklenica
Din 40.
Mala steklenica
Din 25.

Odobr. Min. soc. pol. inar. zdr. S. Br. 26853/21 X 1937

dnevnik«, da bi bilo najbolje, če bi dr. Dobovišek o vsej svoji gospodarski nesreči raje molčal, pa bi bila lahko koza cela in volk sit!

Med seboj se še vedno mlatijo

Glasiilo sivolasega voditelja pravovernih krščanskih socialistov gospoda Jožeta iz Vižmarij razmišlja o pogubnem gospodarskem centralizmu in prihaja do trdega zaključka, da »bo uboga Slovenija tako dolgo zapostavljena, dokler bomo samo z besedami udrihali po centralizmu, samo zabavljali čez čaršijo in Beograd, sami pri sebi kleli nad vsem dejansko pa podpirali vse, kar brusi nož, ki reže meso z našega narodnega telesa... Tudi ti isti bi že morali vendar enkrat napraviti praktičen zaključek, ki so že spoznali vso kvarnost sedanega sistema, a so še vedno tam kjer se dela prav nasprotno, kakor so njihovi nazori. Spoznajmo, da nič več ne pomaga samo zabavljati, čez pol ure pa že ploskati in glasovati za tistega, ki vse to pomaga vzdrževati.«

Res je gospod sivolasi Jože, kar ste do tu nekaterim v brk povedali — še bolj res pa je, da se dobiva iz centralne mlekarne najboljšo maslo. Če pa se vam zdi, da lažem, vas pozivam, da mi pošljete po členu 26. tiskovnega zakona popravek, da ni res — kar je res!

Razpis

Občina Dobova, okraj brežiški, razpisuje pogodbeno mesto občinskega tajnika. Šolska izobrazba: najmanj štiri razredi srednje ali nje enake strokovne šole. Plača po dogovoru. Varščina: din 5000.—.

Reflektant mora biti iskren pristaš JRZ.

Pravilno kolkovane prošnje, opremljene z listinami po čl. 7. in 8. uredbe o obč. uslužbenicah, je vložiti v roke 30 dni po objavi tega razpisa pri podpisani občini.

Kaj se tega teba?

Hrvatska »Seljačka sloga« je imela pred kratkim svoj letni občni zbor, na katerem je prišlo med pristaši gibanja in nasprotniki do obračunavanja. Beograjsko »Vreme« prinaša s tega tudi za nas važnega občnega zbora obširno poročilo v katerem pravi, da je imel dr. Košutič na račun škodljivih opozicionalcev njihovega gospodarskega gibanja silno udaren in v več primerih naravnost užigajoč govor. Rekel je med drugim: »Doživeli smo preteklo leto, da so pričeli zabavljati proti Seljački slogi neki fratri v Varaždinu in opravljati njenega predsednika, da je brezbožnik. Tako so nekoč govorili tudi o našem predsedniku pokojnem Stjepanu Radiću

in pridigovali proti njemu. To so »popic, ki niso vredni, da se imenujejo duhovniki, ker z lažnivostjo skrunijo sveti cerkveni kraj in sramotijo vzvišeni duhovniški poklic. Pravimo, da nam je dovolj teh ponižanj in žalitev. Mi zahtevamo, da slehernik spoštuje hrvatski narodni pokret, posebno pa še tisti, ki prebiva med nami.«

Ohceti in časniki

Naj bo danes nekaj malega za predpustni čas! Saj veste, da je sv. Anton priprošnjik za vse tiste, ki hrepene v zakonski jarem. S kračami, gnjatmi in klobasami skušajo omeščati dekleta njegovo srce. Včasih so uslišane, včasih pa je priprošnjik tudi trmoglav in vsi darovi ne pomagajo nič.

Tako je bilo letos tudi nekje na Dolenjskem. Ker niso bile prošnje uslišane, so si ljudje skušali pomagati po svoje. Katrici sv. Anton nikakor ni hotel pokimati in ji privoščiti ženina Florijana, za katerega se je vnelo njeno srce. In ker svetnik ni pokimal, tudi Florijan ni hotel nič slišati o Katrici. Tako so torej šli trije možje z mešetarjem na hribovsko kmetijo, kjer naj bi omeščali trdovratnega Florijana. Barantali so križem kakor na hrvatskem sejmu in Katrica je mahoma že upala, da se ji izpolni želja. Končno pa vendar ni bilo nič. Možaki so se ga nacukali. Florijan je ostal fant, Katrica pa žalujoča devica.

Neki hudomušnež je to ženitovanjsko nesrečo razložil takole: Nemara gre zato narobe, ker se pridige začnajo in končujejo z borbo proti »brezverskim« listom, med katere prištevajo tu in tam tudi »Kmetški list«.

Zdaj povejte vi, tam doli v Ljubljani, kaj je prav in kaj narobe. Če povemo mi resnico, morda nekaterim ne bo všeč, lagati pa ne maramo, ker nismo godei, ampak kmetje. In še tega nas je naučil letošnji predpust, da z lažjo človek niti do ohceti ne pride.

Kmetje, obrtniki in podeželski delavci! Zahtevajte v vsakem gostilniškem lokalu, kamor zahajate in dajete zasluzka, „Kmetški list“!

Sodna dražba

Dne 1. marca t. l. ob 9. uri dop. se proda na sodišču v Radovljici hiša v Lescah štev. 49, več stavbnih in drugih parcel. Podrobne informacije se dobe pri g. Novaku, Gorenjske mlekarne v Naklem ali pa v »Službenem listu« št. 9 z dne 29. januarja 1938.

Zahvala Franje Tavčarje

Ob svoji 70letnici sem prejela nebroj prisrčnih čestitk, osebnih, brzojavnih, pisemnih in mnogo prekrasnega cvetja.

Poklonjene so mi bile lepe skladbe, pesnitve (deklamacije), napisani so bili razni članki in spomini, zapeli so mi zbori, podarjeno mi je bilo več diplom in odlikovanje ter krasni dar (65.000 din) za internat.

Ginjena ob toliki pozornosti in ljubezni se iz srca zahvaljujem vsem z iskreno željo, da delamo še naprej složno za procvit našega naroda in za jakost naše lepe, mlade domovine.

Čuvajmo Jugoslavijo!

Franja Tavčarjeva.

Laneno prejo

sprejema v tkanje »Krosnac«, tkalnica v Ljubljani, Zrinjskega 6. Dobili boste najboljše in najcenejše platno 150 cm široko.

Domači dogodki

× Alojzij Javornik umrl. Na Škofljici pri Ljubljani je danes umrl daleč naokoli znan, visoko čislani in spoštovan posestnik, gostilničar in mesar tovariš Lojze Javornik. Ohranili ga bomo v častnem spominu. Njegovim preostalim naše iskreno sožalje.

× Blizu Stare vasi pri Vidmu sta se na ovinku pri vhodu v Staro vas zaletele drug v drugega tovorni avto podjetnika Josipa Rojca iz Slovenjega Gradca in osebni avto okrajnega cestnega odbora iz Brežic. Tovorni avto je šofiral šofer Vinko Sedej, z njim pa se je vozil tudi lastnik sam. Osebni avto je šofiral cestni nadzornik Vladimir Tominc, a z njim se je vozil tudi tehnični uradnik Lavoslav Levstik. Tovornemu avtu in ljudem v njem se ni zgodilo nič hudega, osebni avto pa je hudo razbit, Levstik je dobil le manj nevarne poškodbe, Tominc pa tako resne, da so ga na zdravniško odredbo morali prepeljati v brežiško bolnico. Oblasti skušajo ugotoviti vzrok nesreče.

× Pri Sv. Petru na Medvedjem selu je v petek umrl upokojeni nadučitelj Franc Korbar v starosti 77 let. Zadela ga je že tretjič možgan-

ska kap. Pokojnik je bil vzoren učitelj, kremenit značaj in vnet delavec za kulturno povzdigo kraja. Med tovariši je bil priljubljen, povsod spoštovan, a tudi na najvišjem mestu deležen priznanja za svoje zasluge, za katere je bil odlikovan z redom sv. Save. Bodi vrlemu šolniku, značajnemu in v življenju trdo preizkušanemu možu ohranjen časten spomin, žalujočim svojcem pa izrekamo toplo sožalje!

× Dvodnevni tečaj za sajenje, rez, oskrbo, gnojenje in precepljanje sadnega drevja se vrši dne 4. in 5. marca t. l. na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Tečaj je brezplačen, teoretičen in praktičen ter traja vsak dan od 8. do 12. in od 14. do 18. ure. Za hrano in prenočišče skrbe tečajniki sami.

× Tečaj za zatiranje škodljivcev in bolezni ter škropljenje sadnega drevja se vrši v soboto dne 12. marca na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Tečaj je teoretičen in praktičen ter traja od 8. do 12. in od 14. do 18. ure. Za hrano skrbe tečajniki sami.

× Pri Sv. Benediktu v Slov. goricah se je smrtno nevarno ponesrečil 39letni posestnik Ivan Vrbnjak, ko je posestniški sin Marijan Božič, v nekem mlinu pregledoval s šibrami nabito pištolo. Orožje se je 18letnemu Marijanu Božiču ponesreči sprožilo in šibre so se zarile blizu stoječemu Vrbnjaku v trebuh, da se je takoj nezavesten zgrudil na tla. V mariborski bolnici, kamor so ponesrečenca prepeljali, imajo le malo upanja, da bi ostal živ.

× Založba naša knjiga opozarja vse čitatele, da prve dni marca izide 1. številka revije »Slovenska knjiga« z izvirnimi prispevki samih znanih slovenskih književnikov. Podrobnejša pojasnila dobite v prospektu, ki vam ga založništvo rade volje pošlje brezplačno. Pišite torej ponj in naslovite: Založba Slovenska knjiga, Kamnik.

»Naš čaj« mešanica domačih čajnih rastlin!

Najboljši nadomestek za inozemske čaje!

Po odobrenju ministrstva socialne politike in narodnega zdravja v Beogradu z dne 11. maja 1935. S. br. 14.004

Naprodaj pri:

Kmetijski družbi r. z. z o. z.
v Ljubljani

Kmetstvo in fašizem

(Konec)

Iz teh kmetov s posebnimi pravicami se rekrutirajo funkcionarji za vse javne položaje na kmetih (za državne urade, obvezne organizacije, združništvo itd.). Poleg tega zakon v § 11 izrečno prepoveduje vsem ostalim kmetom uporabo imena »kmet«, ker je to časten naslov samo za dedne kmete. V nasprotju s temi izbranci in častnimi »kmeti« se vsi ostali kmetje imenujejo »poljedelci« (Landwirte). S tem različnim imenovanjem je poudarjeno, da fašizem smatra samo velike posestnike za predstavnike vasi in kmetstva, kar je uradno razložil tudi minister Dare s temi besedami:

»Kmet je tisti, ki v nasledstvenem redu svojega rodu obdeluje svojo zemljo in tla in smatra svoje delo kot nalogo nasproti rodu in narodu. Temu nasproti je poljedelec tisti, ki vidi v tem delu samo sredstvo, s katerim služi denar.

Po tej izjavi so poljedelci, to se pravi — delovni kmetje, označeni kot špekulantje, medtem ko so v nasprotju z njimi kapitalistični dedni kmetje cenjeni kot idealisti, ki imajo edini pravico do imena — kmet.

Ta dokaz govori dovolj jasno o načinu nemške fašistične skrbi za kmeta. Ta skrb je omejena na malo število veleposestnikov, medtem ko široke kmetске množice niso deležne zaščite. Tako se kljub legendi o enotnem kmetstvu zastruje razredna borba po nemških vaseh, ker se iz kmetstva izloča novo, kmetско plemstvo, ki ga fašizem v škodo ostalih kmetov s posebnimi ukrepi dviga gospodarsko, družabno in pravno s pomembnimi posebnimi pravicami, z davčnimi in kreditnimi ugodnostmi, medtem ko vse ostalo kmetstvo (okrog 3 milijone proti 700.000) ocenjuje kot poljedelce in ga pušča popolnoma brez zaščite.

Značilno za enakost v vseh fašističnih pojmovanjih in za stremljenje nemškega fašističnega režima je dejstvo, da pozna tudi nemški fašizem svojo »bitko za žito«, ki jo je proglasil minister Dare leta 1934. To je doslej ne kdove kako uspel poskus, da se mobilizira nemško kmetijstvo za primer vojne. V ta namen so izdali »10 zapovedi za nemške kmete«, med katerimi je na prvem mestu zahteva po povečanju celotne poljedelske proizvodnje.

Skrb fašizma za kmetstvo, precej razširjena pravljica, ki ji skušajo nekateri tudi pri nas priboriti poljudnost, se dejansko izkazuje kot novo zaslužjevanje širokih kmetских množic, ki niti po demokratičnih državah niso mogle doseči takega pomena, kakršen jim dandanes v resnici gre. Ne le, da fašizem ni vladavina v interesu kmetstva, ampak je naravnost naperjen proti kmetu! Pravice daje samo premožnejšim vrstam, v kmetijstvu krepi kapitalistični izsek, kmetске množice podrejuje veleposestnikom, za svoje namene skuša kmetijstvo preurediti v vojno industrijo, na delovne kmetске sloje pa vali nove davke in dajatve. Kolikor je tudi demokracija doslej bila kmetstvu mačeha, mu vendar ona edina nudi možnost, da s kmetскими gibanji izvojuje svoje temeljne pravice. Zato v današnji delitvi družbe, ko fašizem napadalno nastopa proti demokraciji in njenim tvorbam, postaja kmet kot določena socialna kategorija činitelj, ki v svojem lastnem interesu ne sme podleči socialni demagogiji fašizma. Kmetstvo mora imeti jasne pojme o svojem položaju v fašističnih vladavinah. V družbi z vsemi demokratičnimi in naprednimi silami naj po svojih kmetских gibanjih izvojuje odločilno borbo proti fašizmu!

× **Iz okolice Kragujevca** je doma kmet Vojislav Pavlovič, ki je 5 let po nedolžnem sedel v ječi. Leta 1928. je namreč ponoči nekdo napadel, hudo poškodoval in izropal bogataša Svetozarja Gjorgjevića. Ta je pozneje, ko je okreval, pred sodiščem prisegel, da ga je izropal Pavlovič. Kmet je bil na podlagi tega obsojen na 5 let robije, po prestani kazni pa je pri novi razpravi dokazal svojo nedolžnost. Na založno klop pride sedaj bogataš Gjorgjevič zaradi krive prisega.

× **Na Robu pri Velikih Laščah** so psi na nekem gnojšču sredi vasi izgredli še dobro ohranjeno trupelce moškega novorojenčka. Ker je trupelce še tako dobro ohranjeno, sodijo, da se je moral zločin zgoditi pred kratkim, orožniki pa skušajo ugotoviti brezvestno mater. Prav bi bilo, da bi tudi oče, naj bo že kdor koli, dobil svoj primeren delež!

× **V Ljubljani** je lani med nalezljivimi boleznimi zavzemala prvo mesto davica s 314 primeri, škrlatice je bilo 237, šena 75, influence pa 53 primerov. Smrtnih žrtev je bilo zaradi davice 4, zavoljo škrlatinke 2, a zaradi porodne vročice 2. Nasproti predlanskemu letu je sicer število obolenj za nalezljivimi boleznimi nekoliko padlo, vendar je za urejene zdravstvene razmere še vedno mnogo previsoko.

× **V Beogradu** se vršijo pogajanja med predstavniki neke tuje finančne skupine in med skupino domačih finančnikov za gradnjo velike tovarne za emaljirano posodo. Tovarne bi zgradili nekje blizu proge med Brodom in Siskom. Proračun za gradnjo znaša okrog 20 milijonov din, z gradnjo pa nameravajo po dosedanjih poročilih pričeti že v letošnjem poletju.

× **V Framu** je neka revna viničarka povila mrtvo dete ženskega spola. Ker ni imela denarja za pogreb, je sama svoj nebogljenti plod zavila v stare cunje, mu napravila sama malo krsto in pokopala tega bednega mrljčka ponoči sama na framskem pokopališču.

× **V Cerovljanu** v petrinjskem okrožju sta se 60letni kmet Peter Mihaljevič in njegov sin že dolgo prepirala zavoljo razdelitve posestva. Te dni sta se spoprijela in oče je navalil na sina, ki se je branil z golimi rokami, z nožem ter ga dvanajstkrat zabodel. Nesrečni sin je izkraval, pobesnelega očeta pa so orožniki že oddali v zapore petrinjskega okrožnega sodišča.

× **V Kraju** se je v tovarni »Jugobruna« v nedeljo zgodila smrtna nesreča. Ključavničar strojnega oddelka je popravil v višini 18 metrov železno spojko pri dvigalu. V trenutku, ko jo je izbil in je železo odletelo v globino, je spodaj stopil v strojni oddelek kovač Anton Zakelj in pogledal proti dvigalu. Prav ta mah mu je odbila železna spojka padla na glavo in mu prebila lobanjo. Obležal je takoj mrtev. Za njim žaluje vdova s 4 nepreskrbljenimi otročički.

× **V Gradiščaku pri Varaždinu** je sedaj 28letni Jakob Fogec izgubil vid, ko je dobil legar in pljučnico. Zdravniki so menili, da mu je previsoka temperatura uničila živce. Pred kratkim pa se je Fogec nenadoma spet vrnil vid, izgubil pa je dar govora. Tako stoji zdravniška veda zdaj pred novo uganko.

× **V ptujskem okraju** je bilo lani izredno

Pleničke je prala - seveda - z Radionom...

toda kako sivkasta je blazina, ki ni bila oprana z Radionom!

Zato je sklenila: v bodoče bom prala vse svoje perilo z Radionom, ker ljubim blestečo belo, zdravo perilo! Pri kuhanju z Radionom se razvijajo milijoni kisikovih mehurčkov, kateri skupno z milnico prodirajo skozi tkanino, ki jo temeljito operejo. Tako postane perilo bleščeče belo in se mu že od daleč pozna, da je bilo oprano z Radionom.

Schichtov

RADION varuje perilo

mного primerov nasilne smrti, namreč 34 nesreč, 19 samomorov in 12 ubojev! Ta grozeča števila postanejo nekoliko bolj razumljiva, če vemo, da so lani v samem mestu Ptuj, oziroma na območju plujške finančne kontrole iztočili nekaj nad 2590 hl vina, 597 hl piva in 57 hl žganja, likerja in konjaka.

× **V Suseku pri Iloku v Sremu** se je pripetila strašna družinska žaloigra. 38letni kmet Mladen Mičić je prišel domov z neke svatbe ter pričel očitali ženi, da se je preveč zabavala z drugimi moškimi. Prišel jo je pretepati. Žena je poslala 7letnega sina po svojega očeta in brata, ki naj bi jo branila. Ko je Mičić opazil ta dva, je ugasnil luč, v temi pa je nastalo krvavo klanje. Ko so prihiteli sosede ter prižgali luč, so zagledali strašen prizor: oče žene, Sveta Popadič, je ležal na tleh z razbito lobanjo, na njem pa je

ležal mrtev tudi njegov sin, povzročitelj te žaloigre Mičić in njegova žena pa sta ležala nezavesna in v strahotnem stanju, tako, da najbrž ne bosta okrevala.

× **Na zadnji svinjski sejem v Mariboru** je bila pripeljana 101 svinja. Cene so bile: mladi prašiči 5-6 tednov 85-105, 7-9 tednov 110 do 120, 3-4 mesece 145-170, 5-7 mesecev 240 do 360, 8-10 mesecev 410-425, 1 leto 710-790 din komad; 1 kg žive teže 5'50-7'75, 1 kg mrtve teže 8'50-11'25 din. Prodanih je bilo 49 svinj.

× **V Novem Sadu** živi 29letni kočijaž Josik Bauer, ki trdi, da je nezakonski sin pokojnega madžarskega grofa in strica bodoče albanske kraljice grofa Apponyja. V Subotici ima Bauer sestro Lilo, ki je služkinja. Oba sta bila baje rojena v Budimpešti, kjer je imela njihova mati razmerje z grofom Apponyjem.

× V Split se je vrnil te dni Stjepan Čurković iz vasi Pasića pri Tomislavgradu. Mož je bil 23 let v ruskem ujetništvu, skoraj ves čas v Kemmerovu v Sibiriji. Ko je prišel tja, je štelo mesece 3.000 prebivalcev, zdaj jih pa šteje nad 130.000, ker je dobilo mnogo industrijskih podjetij. Tam se je oženil, toda žena se ni hotela vrniti, ker ni hotela zapustiti Rusije. Imel je 20.000 rubljev prihranka, toda čez mejo je smel vzeti samo 15 rubljev. V Moskvi je kupil pri Cedoku vozni listek in plačal zanj 113 rubljev.

× V hribih nad Trbovljami so ljudje pred kratkim opazili pobeglega kaznjenca Franca Rokavca, ki ga orožniki že skoraj dve leti zamaščejo. Rokavec se je poprej navadno mudil na Dolenskem, kjer je doma, zdaj pa se je zatekel v okolico Trbovelj, kjer vta mlje in krađe po stari navadi. Nedavno je vlomil tudi v cerkev sv. Marka nad Trbovljami, kjer je odnesel več cerkvene posode in drobiža in nabiralnikov. Trboveljski orožniki so ga jeli zasledovati čim so bili opozorjeni, da se skriva v njihovem okolišju. Vse kaže, da se je tolovaj umaknil čez hribe v Savinjsko dolino.

× V Bjelovaru so oblasti razkrinkale veliko tihotapsko družbo, ki je v velikem obsegu razpečevala po mestu in okolici sabarin in druge monopolske predmete. Doslej je aretiranih 20 članov te nedovoljene bralovščine. Najbolj zanimiva pri tej aferi je okolnost, da je vanjo baše zapletenih tudi nekaj visokih gospodov. Ne seveda, skušnjave se ne obvaruje niti visoka glava.

× V Jaronu pri Zagrebu je ondan obstrelil mizar Franjo Kolarič svojo ljubico Stefanijo Perkovič, s katero je živel v skupnem gospodinjstvu že 12 let. Ker jo je s prvim strelom samorantil v glavo, je sprožil drugič, toda orožje ni delovalo. Nato je sam sebi poenjal kroglo v glavo. Vzrok razdora in tragičnega dogodka pa ni bilo morda kako zapoznelo ljubosumje, ampak vedno bolj nevzdržne gospodarske razmere — ali kakor pravimo po domače — beračija, ki še vedno prevladuje širom naše ožje in širše domovine.

× Zadnji Slovenec, ki je bil v naši diplomatski službi v Evropi na vodilnem mestu, je bil dosedanji naš generalni konzul v Celovcu, g.

dr. Ljudevit Koser. Pred kratkim je bil odpoklican in premiščen kot svetnik v zunanje ministrstvo. Na njegovo mesto je imenovan dosedanji svetnik zunanjega ministrstva g. Nikodije Jovanović.

× V Mariboru je šofer Jože Urankar v frančiškanski cerkvi molil pri velikem oltarju, medtem pa mu je nekdo iz klopi izmaknil usnjeno šofersko torbo s 400 din gotovine.

× Za novo gostilničarsko pivovarno v Laškem je te dni dospelo nadaljnjih sedem vagonov, med njimi dva specialna vagona strojev. Kotlarna bo kmalu gotova. Sedaj pride na vrsto varilnica in ostalo. Tanki z ostalo kletno opremo bodo prispeli kot zadnja pošiljatev v mesecu marecu. Montaža bo gotova najbrž meseca junija, prvo pivo iz nove pivovarne pa bo prišlo v promet predvidoma šele za zimo.

× V Beogradu se že več dni pogajajo o graditvi tovarne tovornih avtomobilov. Ponudilo se je že osem inozemskih avtomobilskih industrij, med njimi Praga, Krupp in Fiat. Te prihajajo v prvi vrsti v poštev, da bi zgradile tovarno tovornih avtomobilov v Rakovici pri Beogradu.

× Za naše civilno letalstvo so v zadnjem času nabavili iz Anglije in Nemčije nekaj novih letal, ki lahko med letom kolesje potegnejo v trupu in tako zvišajo brzino. Nedavno so na zemunskem aerodromu preizkusili poljski bolničarski aeroplan, ki ima poleg posadke in zdravnika prostor za dva bolnika ter dobro založeno lekarno. To zdravniški službi posvečeno letalo lahko med letom spušča na zemljo zdravila in druge predmete. Dobro uspeli poskusi z modernim bolničarskim letalom so zavzeli vodstvo naše aviatike za nabavo takih letal. Za civilno zrakovstvo bo državna podpora znašala letos 23 milijonov 300.000 din. Za osebne izdatke odpade od tega okrog 730.000 din. Lanska državna subvencija civilni aviaciji pa je znašala okrog 7 milijonov 300.000 din.

× V Rakovcu, gozdu v vitanjskem lovskem revirju grofa Thurna, so našli pred kratkim ubitega 42letnega lovskega čuvaja Franca Grabnerja, ki je 11 let opravljal pri sedanjem gospodarstvu vestno in pošteno svojo težavno službo. Postal je

sedaj žrtev divjih lovcev. Za pokojnim žaluje žena in 6 nepreskrbljenih otrok, brezvestne ubijalce pa skušajo orožniki izslediti in jih izročiti roki pravice.

Živinski sejmi

Na zadnji živinski sejem v Ptujju je bilo prignanih 57 volov, 24 juncev, 12 bikov, 203 krave, 55 telet, 143 konj in 6 žrebet. Skupaj je bilo prignanih 503 glave, prodanih pa je bilo vsega le 147 glav. Cena volom je bila 4'50 do 5'30; juncem od 3'75 do 4'50, bikom 3'50 do 4'50, kravam 2'75 do 4'25 teletom po 4 do 5 din za kilogram žive teže. Konje so prodajali po 950 do 4800 in žrebeta po 1000 do 2000 din za komad.

Sejmi

28. februarja: v Št. Vidu pri Stični-Radohovi vasi, Sv. Lenartu pri Slov. Gradcu, Središču.
1. marca: v Metliki, Krki, Novi vasi, Ormožu, Ptujju, Marenbergu, Planini, Slov. Konjicah, Trbovljah, Dolnji Lendavi.
2. marca: v Ljubljani, Celju, Ptujju, Trbovljah.
3. marca: v Toplicah, Mokronogu, Velenju, Koprivni-Velikem Dolu, Oplotnici, na Vranskem, v Zabukovju pri Sevnici, Turnišču.
4. marca: v Mariboru, Petrovčah.
5. marca: v Brežicah, Celju, Trbovljah, Križevcih, Boštanju.

Važnejša radio predavanja

od 27. februarja do 5. marca 1938.

Nedelja, 27. februarja. 17.00: Gospodarska navodila za marec.

Ponedeljek, 28. februarja. 18.00: Opeklina — ozeblina — 18.40: Slovenski kulturni program.

Torek, 1. marca. 18.40: Narodnostna vzgoja.
Sreda, 2. marca. 18.40: Zgodovina gorenjskih mest.

Petek, 4. marca. 11.00: Morje v slovenski književnosti — 18.00: Kako si ustvarim svoj dom.

Sobota, 5. marca. 17.40: Obramba mest pred zračnimi napadi — 20.00: O zunanji politiki.

Kmetijski hranilni in posojilni dom

ed. zaup. a. neomejeno zavezo

V Ljubljani, Tavčarjeva ulica 1

Telefon št. 28-47

Rač. poš. hran. št. 14.257

Brzotavi: Kmetiskidom

Račun pri narodni banki

Eskontuie menice

Daie kratko-
ročna posojila

Izvršuje
ostale denarne posle

Zaupajte denar domačemu zavodu!

Nove vloge
vsak čas razpoložljive obrestuje
do 4%
vloge proti odpovedi — 5%
Za vse vloge nudi popolno varnost
Otvorja tekoče račune

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, verbarvni tisk hitro in poceni!

**ISKARNA
MERKUR**

**LJUBLJANA, Gregorčičeva ul. 23
TELEFON ŠTEV. 25-52**

Veliko izbiro oblačilnega
blaga po nizkih cenah
priporoča domača
manufakturna trgovina

Janko Češnik

LINGARJEVA 1